

Parels voor de leerkrachten

1 januari 1988

Auteur: Els Schellekens

Volume: 19

Nummer: 2

Pagina's: 54-56

Documenten

- [moer_jrg19_022.pdf](#)

kent dat maken ze zichtbaar door in elf hoofdstukken de lezer aan de hand te nemen en mee te laten denken in de beschreven ontwerpprocessen op verschillende vakgebieden als het goed is deelt de lezer als het boek uit is een ervaring met de auteurs namelijk verhip dat kan ik ook door hun praktische manier van werken hebben de auteurs zichzelf en elkaar geschoold iedereen hield voor de rest van de groep een presentatie op het eigen vakgebied dan werd het ontwerp kritisch bekeken en zo mogelijk verbeterd door te kiezen voor concrete invullingen behoevde de groep zich voor het verzenden in zweverige boek discussies gepraat over visie kon zo niet vrij blijvend blijven besprekingen dat klinkt veelbelovend gauw doorlezen maar verderop in de inleiding opperen de auteurs is de beleidsvraag wat te doen met het schoolwerkplan niet te beantwoorden met educatief ontwerpen met en zo nodig zonder elschellekens bestaande methodes in het onderwijs zover zijn ze nog niet toch zet deze vraag mij aan parels voor de het denken waarom nou niet andersom zonder en zo nodig met ik zie in gedachten al leerkrachten kantenbakken vol door anderen bedachte educatieve ontwerpen de scholen binnengeze hebben zeker geen last van valselbeschiedragen worden die angst wordt versterkt denheid de samenstellers van dit boek met door het slot van de inleiding u zult in dit een al op de eerste bladzijde kondigen zij aan boek althans nog geen cursivering is gedeeld is een boek met parels van ontwerp kunde gen beproefde programma's aantreffen en dat voor het basisonderwijs zo die staat moe heeft een voordeel en een nadeel het voor ten ze gedacht hebben uitdagend en prikkelend is dat de lezer zich samen met collega's leed dat zeker maar ook wat perentius ik kan inzetten voor meer dan een gedachtenexperiment werd in ieder geval nieuwsgierig kunnen de periment een echt experiment het nadeel samenstellers dat waaromaken mag de lezer zelf bedenken hier loop ik even de inleiding in weinig woorden wat vast natuurlijk kunnen goede voorbeelden educatief ontwerpen inhoudt vergruotting van een beeld geven van wat er allemaal mogelijk het vakmanschap van de leerkracht in het bij is maar gaat het eigenlijk niet om het pro zonder drie aspecten daarvan visievormgevinges achter educatief ontwerpen vinden de praktijk didactisch repertoire welbewust inzetten bij het maken van onderwijs en dan nu naar de inhoudeningebruiken van methoden en technieken in hoofdstuk 1 wordt been

uit de k as t g e o m bij alle nodi g e creativiteit en ins p iratie het haald b ij zijn on-
tw erp voor een toverboekje o ntwerpen functioneel te doen zijn en het t e wor d
en de uitgan gs punten gezocht d e mee r ondersteunen deze laatste zin begrijp ik
niet praktisch e didactiek van v a n daag d e dag ste lt goed gaat h et om methode
n e n techni eke n het kind centraler d e twee afgedrukte ont d ie o ok voor ko
men in d e tr ad itionele did act i ek we r p e n een op lossin g b e de n ke n voor e
e n o f g aat het om nieu w e m odelle n m et n i eu w e d ru k ver ke ers k noo
ppunt en e e n sp rookje op onder wijsstra tegieen e n hoezo f unctioneel d elen i n
scenes om het te k unnen spelen zijn binn e n w elk ka d er va nui t w el k perspec
tief m in de r leersto fg ericht m aa r w el w at g e woon de samenstellers willen in
dit b oek laten zien t j es w at ed ucatief ontw erpen i n de prak tijk be te a an de
hand van twee rekenlessen komen i n 54 ho ofds tu k 2 vij f el em e nt e n uit het
repe rto ir e verkleinwoorden ziekte zo n vakmanschap al van de educatief ontw er-
per naar voren het dus de auteur ontwikkelt de taalleraar te wei gebruik maken
van contexten het oproepen nig op de opleiding waar het vak vooral in het van co
g nitiev e conflicte n h et m ake n v a n teken staat van taalinhouden en praktijkles
jes visualiserin gen het aanr e i ken van not atiesche er volgen enkele aardige
suggesties die kun ma s en het opnem en v a n d ialogen d e sa nen leiden tot
taalverwondering taalplezier en mensteller van m et de groeten van de reus taal
pragmatiek uit wiskobas heeft er onder meer voor zorg h e ik geloof dat ik er wat
van begin te begrij ged r agen d at d e wis k undige act iviteiten va n pen vooral
het onderscheid tussen de drie ty de leerlingen door de context van het reu pes on
twerpen verheldert veel het groeiend zenverhaa l aan el kaar ver b on d en w or d
en ontwerp stond mij steeds voor ogen dat lijkt ja dat klo pt m aar het verhaal van
d e ba kker mij het beste onderwijs op te leveren maar in en de reus verzandt is
het dus toch een derdaad het vraagt nogal wat nu zie ik ook truc dat de eerdere
ontwerpsituaties in dit boek i k w or d er e e n b e etje ch ag rij n i g va n z i t i k
hoogstens het derde principe benaderen w eer mu gg en te zi ft en en sl akk en te
zouten ook rond verkleinwoordjes experimentee rt een h oe d an oo k waar blijft
de inspiratie van het van de auteurs in hoofdstuk 4 met het ont beg in werpen van
een computerprogramma vanuit maar hoofdstuk 3 belooft wat taaldidactiek veel
terechte ergernis over bestaande ama de verk leinwoorde n aan de h a n d van e
en k ri teuristische educatieve software het leve rt tische analyse van oud en
nieuw methoden aardige gedachten op in de voorwaardensfeer materiaal gaat de
auteur op zoek naar achter onderscheiden tussen type fouten en spelfou li gg ende
va kd idactische p rinci pe s ten slotte ten uitgaan van een foutenanalyse als de
leer volgt e e n ve el aardiger invulling taa luitsta pjes ling oefent ondersteuning
met werkbladen en waa r b ij het v e rk l e i nw oord ni et vee l mee r is gebruik
van het woordenboek conclusie er dan een t o e v a lli ge kap stok v oo r taa lv e
rwonde moeten wel goede programma s voor individu ring taalplezier taalreflectie
en taal w aarde eel gebruik door de leerlingen te maken zijn rin g m et idee en als
zoe ken n aa r w o ord en die als didactici en programmeurs hierin samen niet ver
kleind kunnen wor d en w oord en d ie werken hun g rote broer kwijt lij ke n te z
ijn m e isje het ontwerp van een geograaf in hoofdstuk zoutje en str eekgebo n de
n ver klein in ge n 5 moet kinderen zinnige en leerzame erv arin toch blijven de

lessen afgeleid van het taalgebruik bieden over een verre leefwereld als systematisch denken vorm wordt daarbij gekozen voor een simulatie het kan echter ook anderszins de auteur bijvoorbeeld de spelers uitgaan van het effect van verkleinwoorden bewegen zich als zwervende kinderen over de plattegrond bijvoorbeeld dat is al een educatief ondergrond van de stad onder het kopje de werpprocedure manier en kan de leerkracht van toets der kritiek staan allerlei fundamentele en educatief onderwerp tot een educatief vragen bij zo'n spel zoals je moet de wereld ontwerpen uitgaande van beleving en niet voorstellen zoals ie niet is maar mag je functionaliteit open en de veranderingen wat betellende aanbieden zonder uitzicht op veranderingen laatste begrip hier precies ring er is alle aandacht voor de emoties van het ontwerp de leerkracht haakt de kinderen en of je die wel op moet roepen in opspontane taalgebruikssituaties in de klas toch ontbreekt de mijns inziens meest fundamenteel vereist een grote professionaliteit de aanmentele vraag draag je met zo'n spel niet bij dat moet vastgehouden en geïnteresseerd aan de negatieve beeldvorming van kinderen worden leerlingen verlenen hun zelfbedachte rond derde wereld landen eenzelfde soort plannen uit nadat de leraar zich snel breder vaar schuilt in de tekst een kind onder de geïnteresseerd heeft op het ontwerp evenaar wordt later vaak een bedelaar een 2 het voorbereide ontwerp de interesse kan kinderen voor kinderen liedje goedbedoeld gestuurd worden via het principe van de geforceerd maar ook doodeng waarom niet uitgaan van eerder actualiteit bijvoorbeeld een gespeelde bijvoorbeeld de tegenstelling arm rijk die is verspreking vergeten achtergrond om weten dheid niet alleen in Nederland maar ook in Bogota 3 het verbeelden ontwerp gebouwd maken van te vinden een verhaal bijvoorbeeld over een kind met de ook geografisch rond het inrichten van een te 55 bouwen stad is het onderwerp van hoofdstuk schiedenis twijfel zaaien een verhaal vertel een van de doelenstelling is kinde re n te late n experimenten ondernemen aandacht ten ervaren dat samenwerken moeilijk kan zijn wekken maar ook vruchtbaar de leerkracht heeft zelfvisie routines doordenken geleide zelfont een krantebericht bedacht dat de aanleiding dekking vormt tot het inrichten van de ruimte met in hoofdstuk 10 versterken bedekt een voorgemaakte elementen aardiger is het in leerkracht een oplossing voor het individuele derdaad zoals de auteur aangeeft met een schrijfprobleem van samen elfen maar ergelijk ontwerper te werken als de klas in het kenmaatwerk dus hierop voortborduren decht op nieuw moet worden ingericht de kop komt de auteur uit op het maken van een peling tussen leers tot gebied ruimtelijk ordeboek met kleine schrijfsels ten slotte gaande ningen attitudevorming kan ertoe leiden dat ontwerper met publiek studenten aan de slag een van de doelen uit het zicht verdwijnt het rond kinderen als marleen is de kunst van educatief ontwerpen de voor hoofdstuk 11 ten slotte is de uitwerking van waarden op gebied en in het oog te zien dilaog waarden de auteurs reflecteren op houden elk aars ontwerpen het levert belangrijke in hoofdstuk 7 gaat het om het scheppen van dat heten op over bijvoorbeeld het belang van een uitnodigende omgeving voor beweging sonmethode svisie op onderwijs en de relatie tussen derwijs en op elkaar afgestemde inhouden

en een educatief ontwerpen en realiteit werkvormen de auteur verantwoordt een keuze voor een veelheidsles uitgekende organisatie heb ik nu toch al te kritisch zitten doen ja tie veiligheids en leerrijke situaties gewoont want de auteurs zijn niet aan een eindstreep en voorbeeld van goede onderwijslijkt mij ze presenteren een manier van denken die vooral gebaseerd op vakinhoudelijke kennis en uiteindelijk moet resulteren in beter onderwijs het stitumen van pler in bewegen voor de kinderen het boek is een kijkje in de een kort hoofdstukje is nummer 8 het is de keuken laat de lezers meedenken in een proboeshring van een actieve it op het gebied ces en dat gebeurt niet al te vaak het boek van dramatische vorming uitgaande van zin kan zo weer wat beweging brengen in het dik volle inhouden wijls al te starre modellen denken van leerde inleiding bij hoofdstuk 9 wijzers zond er krachten al zijn niet alle presentaties mijns in plaat vermeldt dat de educatief ontwerpers ziens parels voorbeelden van goed onderwijs in dit boek niet zoals de meeste pabo educatief ontwerpen 2 is het resultaat van studenten beginnen met het formuleren van een samenwerkingsproject tussen opleidings een doelstelling waar dan wel mee in dit ge docenten en leerplanontwikkelaars ze werkval met de taak ontwerper onderwijls bij het ten met elkaar als een ideaal schoolteam ontwerpt ijdm aar zit daar dan geen vooral pabo docenten maar ook leerkrachten doels telling in achter het thema kies je toch in het basisonderwijs zullen geïnspireerd kunnen niet zo maar na en ke le uitgewerkte ideeën raken door de gepresenteerde werkwijze beschrijft de auteur bij een van de ontwerpen en de resultaten ervan geen geringe prestatie een aantal elementen van onderwijskundig in een tijd van dreigende matheid en een wel vakmanschap van de educatief ontwerper kom tegenwicht nu eindtermen voor het basis techniek en het principe van de gewekte aan onderwijs de scholen in de richting lijken te dacht eukologie produktief maken het verhaal sturen van nauw omschreven inhouden binnen in het verhaal zoeken de betekenis in of voor vooral cognitieve doelen de realiteit buiten school met als effect dat het onderwijs ergens over gaat en zoeken er ik vos peter dekkers fred goffree red naar een betekenisvolle opbouw educatief ontwerpen 2 voorbeelden reflectie actische repertoire en wereld inricht en met ties analyses baarn bekadidact 1987 eigen betekenissen reconstructie van de geprijs f 24 50 56